

وجه می‌دانید تورم چیست؟

گمان نمی‌رود که هیچ کشوری در تاریخ، چون ایران نیم قرن را با تورم دورقمی گذرانده باشد

از ابتدای انقلاب تا امروز قیمت‌ها حدود ۹۰۰ هزار درصد رشد داشته؛ یعنی ۹۰۰ برابر شده است

تورم موجب قدرتمندی دولت، ضعف بخش خصوصی و تولید داخلی شده و بخش‌های رانته اقتصادی شکل داده است

در چنین ساختاری است که ناآگاهترین افراد مدعی دانش اقتصادی می‌شوند

سرمقاله هم‌میهن

۲۸ بهمن ۱۴۰۲

❖ عموم اقتصاددانان و کارشناسان، حدی از تورم بسیار اندک را برای اقتصاد مفید می‌دانند؛ ولی هنگامی که تورم زیاد و بدتر و اینکه دورقمی و مزمن شد، بلای جان همه چیز و مهمتر از همه اخلاق عمومی و نیز ایجاد ترس از آینده و تشویش عمومی می‌شود. نابرابری را تشدید می‌کند، فقر را افزایش می‌دهد و خلاصه هر چیزی که به نظر تان برسد می‌تواند نتیجه تورم باشد. رباخواری و بی‌ثباتی در معاملات و کلاهبرداری و رانت و حتی شانسی شدن زندگی اقتصادی امری عادی خواهد شد.

گمان نمی‌رود که هیچ کشوری در تاریخ باشد که چون ایران نیم قرن را با تورم دورقمی گذرانده باشد. تورمی که به‌طور متوسط تا پنج‌سال پیش حول و حوش ۲۰ درصد در سال بود و در سال‌های اخیر به متوسط ۴۰ درصد رسیده است.

❖ کافی است بگویم رژیم گذشته طی سال‌های ۱۳۳۸ تا ۱۳۵۲ یعنی حدود ۱۴ سال تورمی نزدیک به ۲۵ درصد یعنی متوسط هر سال حدود ۱/۵ درصد داشت، ولی از سال ۱۳۵۲ و با افزایش درآمدهای نفتی و استبدادی‌تر شدن حکومت تا پیروزی انقلاب فقط ۱۵۰ درصد تورم (۱/۵ برابر شدن قیمت‌ها) داشت که یکی از علل انقلاب را می‌توان همین تورم البته در کنار مسائل فراوان دیگر دانست. این رشد تورم پس از انقلاب بسیار تشدید شد.

❖ از ابتدای انقلاب تا امروز قیمت‌ها حدود ۹۰۰ هزار درصد رشد داشته؛ یعنی ۹۰۰ برابر شده است. البته که دستمزدها هم تا حدی افزایش یافته‌اند، ولی عوارض تورم خیلی مخرب است. پایداری تورم در همه دولت‌های پس از انقلاب حکایت از واقعیتی مهم می‌کند، اینکه تورم بیش از اینکه متأثر از این دولت و آن دولت باشد، ناشی از وضعیت عمومی کشور است، هرچند در برخی دولت‌ها چون اصلاحات رقم تورم کم و به‌طور متوسط نزدیک به ۱۵ درصد در سال بود و در دولت کنونی به‌طور متوسط به بالای ۴۰ درصد در سال رسیده است و انتظار نمی‌رود در سال آینده نیز کمتر شود.

❖ تورم مزمن و بالا در ایران در درجه اول ناشی از اقتصاد نفتی است که منابع ناپایدار برای حکومت ایجاد کرده است، گاه فراوان و گاه کم است و مهمتر اینکه عرضه‌کننده اصلی ارز هم دولت است که برای حامی‌پروری و جلب رضایت کوتاه‌مدت مردم با ثابت نگه‌داشتن قیمت ارز توازن اقتصادی را به هم می‌زند که به بیماری هلندی مشهور است.

❖ این وضعیت موجب قدرتمندی دولت و ضعف بخش خصوصی و تولید داخلی شده و بخش‌های رانته اقتصادی شکل می‌گیرد که سود آنها در قیمت‌گذاری ارز و وام و کالاست و در کنار اینها فقدان یک بانک مرکزی مستقل که سیاست پولی مستقل از دولت و منویات و بی‌انضباطی‌های آن اتخاذ کند موجب سرازیر شدن نقدینگی و تورم می‌شود. دولت‌ها هم می‌کوشند از طریق قیمت‌گذاری مشکلات را تخفیف دهند درحالی‌که این کار موجب اتلاف منابع و افزایش هزینه‌ها می‌شود و در نهایت هم قیمت‌ها به‌صورت جهشی بالا می‌روند و بحران‌های خود را ایجاد می‌کند.

❖ در چنین ساختاری است که ناآگاهترین افراد مدعی دانش اقتصادی می‌شوند و ایران را به رتبه دوم اقتصاد جهانی می‌رسانند! یا با یک میلیون تومان شغل ایجاد می‌کنند و آنچه که برای مردم باقی می‌گذارند، فقر و فلاکت و تبعیض و بی‌کاری است.

❖ گزارش امروز صفحات اقتصادی «هم‌میهن» درباره تورم در کشورهای جهان است. واقعیت این است که بیماری تورم از چند دهه پیش شناخته شده و راه درمان آن نیز مشخص است، ولی چرا در ایران به این درمان توجهی نمی‌شود؟ و همچنان پس از نیم قرن درگیر تورم دورقمی و رو به رشد هستیم.

❖ برای اینکه هر رامحلی مستلزم پذیرش تبعات آن است. مثل برداشتن یک غده سرطانی است که نیازمند جراحی و طی دوران نقاهت، سپس شیمی‌درمانی و رادیوتراپی و... و با هزینه بالا است که همه اینها باید انجام شود تا بیمار خوب شود. همین‌طوری نمی‌توان خوب شد و تازه باید پیش پزشک حاذق علم پزشکی رفت، نه اینکه نزد حکمای!! طب اسلامی با عنبرالنساء درمان کنند.

❖ اگر دولت و حکومت مهار تورم را مهمترین نشانه خود قرار دهند، حتماً مورد حمایت خواهند بود. مقام رهبری امسال را سال مهار تورم نامیدند، رئیس‌جمهور سه سال پیش وعده نصف شدن و سپس تکریمی شدن تورم را دادند، ولی بیشتر شد که کمتر نشد، دولت حداقل به این شکست‌ها اقرار کند تا گام بعدی را برای حل بتوان برداشت.

<https://hammihanonline.ir/fa/tiny/news-12840>